GAZETA LWOWSKA.

We Srode Nro. 130. 11. Listopada 1829.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Z Wiédnia d. 1. Listopada.* —

JJ. KK. WWys. Xięstwo Ichmość Salerno wraz ze swoją córką Xiężniczką Karoliną przybyli tu w pożądanem zdrowiu.

Podczas 65go losowania dawniejszego w pieniądzach papierowych procentowego długu Stanu, przedsięwziętego na d. 2. t. m. w skutek najwyższego patentu z d. 21. Marca 1818, wyciągnięto rząd Nro. 65. Rząd ten obejmuje obligacyje bankowe po 2 1/2 procentu, a mianowicie: Ner. 56,307. włącznie z Nrem. 57,391., w ilości kapitalnej 993,764 ZR., a w ilości procentowej podług zniżonej stopy: 24,844 ZR. 6 kr.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Ameryka południowa.

Okręt przybyły do Havre z Nowego Yorku w dniach ośmnastu, przywiózł z tamtąd listy i Gazety do d. 2. Paźdz. dochodzące; takowe donoszą bliższe szczegóły o rewolucyi w Peru na korzyść Boliwara wybuchłéj. Jenerał Fuente mający 1500 ludzi pod swemi rozkazami, był powodem do téj zmiany za pomocą Jenerała Gamarra, odjąwszy cugle rządu. Dowód tego, że ta odmiana zaszła w interesie Boliwara, znajdujemy w niebawnie zawartém zawieszeniu broni, czyli przedugodnym pokoju między Kolumbiją a Peru. Traktat ten przyszedł do skutku w kwaterze głównéj Boliwara w Buso d. 15. Lipca. Zawieszenie broni trwać miało siedmdziesiąt dni, Departament i twierdza Guayaquil miały być rządowi Kolumbijskiemu oddane, blokada brzegów południowych Kolumbii zniesiona i układy z powszechną radością rozpoczęte. Fregaty Kolumbijskie opuściły właśnie Puerto Cabello, dla blokowania brzegów Peruwijańskich, gdy wiadomość o zawieszeniu broni tamże nadeszła i przy huku działowym ogłoszona została.

Ostatnie Gazety i listy z Buenos-Ayres do d. 4. Sierpnia dochodzące, zawierają następujące wiadomości: »Rząd tamtejszy nadał prawo obywatelstwa wszystkim cudzoziemcom, którzy na obronę kraju broń wzięli. — Gazety namieniają o dwóch wielkich zwycięztwach, odniesionych przez Jenerała Paez nad Jenerałami Quiroga i Bustos, których wojska w d. 22. i 23. Czerwca zupełnie pobite zostały, przyczém Quiroga utracił przeszło 1000 ludzi w zabitych, a 700 ludzi jeńców. Wybory w Buenos Ayres bardzo były burzliwe, ponieważ rząd w końcu musiał się nawet udać do wojska, aby wspierało wybór proponowanych przez niego kandydatów. Każdy z niecierpliwością oczekuje wyroku naczelnika skonfederowanych, Jenerała Rosas, i rezultatu wyboru; stoi ón blisko 20 mil od Buenos Ayres na czele silnego wojska i zdaje się, że jeszcze nie tak prędko ukończone będą interesa tego nieszczęśliwego kraju. Spór między Buenos Ayres a Santa Fe jeszcze nie załatwiony; ogólnie mówiąc, te prowincyje walczą z zaciętością. Gdy Admirał Francuzki Gives objął dowództwa nad francuzką siłą morską, wydał do ziomków swoich rozkaz dzienny, wzywając ich, aby się oddawali swojemu powołaniu, a nie mięszali się do spraw Rzeczypospolitej, ponieważ musieliby się zrzec opieki bandery narodowéj, gdy w razie przeciwnym polegać zawsze mogą na jego szybkiéj i skutecznéj pomocy.

Francuzki Dziennik handlowy mówi: Gazety Kadyxkie, które mamy przed oczyma dochodzą do d. 9 Października. W tych czytamy: Wojsko Hiszpańskie z wyprawy Barradas opanowało w d. 27. Sierpnia miasto Vera Cruz i zamek St. Juan de Ullua, i Jenerał Santa Anna przeszedł na stronę Hiszpanów. Chociaż wiadomość ta nie jest do wiary niepodobną, wszelako należy czekać onéj potwierdzenia.« — Gazeta *Quotidienne* ma wiadomość z Havre, że prowincyja Yucatan ogłosiła się za krajem macierzystym.

Portugalija.

Gazety Lizbońskie odebrane w Anglii, dochodzą do d. 6. z. m. W jednym Numerze Gazety nadwornéj znajduje się wyrok z d 22. Września; podług tego wszystkie akta do spraw, pochodzących jeszcze z r. 1826 przeciwko takim osobom, które się pod ówczas rządowi konstytucyjnemu sprzeciwiały, odesłane być powinny do Ministra sprawiedliwości.

Hiszpanija.

Gazety Francuzkie donoszą z Madrytu pod d. 12. Paźdz.: »Przed trzema dniami przywiózł

X(

goniec wiadomość o drodze, którą Królestwo Ichmość Neapolitańscy i Xiężniczka Krystyna pojadą do Perpignan, gdzie w d. 9. Listopada stanąć zamyślali. Król Neapolitański z powodu zaślubienia swojéj córki udarzył Hiszpanów różnemi łaskami. Kawaler Labrador oprócz W. Krzyża orderu S. Ferdynanda otrzymał portret Króla w brylanty oprawny, a tutejszy Poseł w Neapolu, Don Józef Alvarez de Toledo, W. Krzyż orderu S. Jannaryjusza i portret Króla z brylantami. Obadwa synowie P. Toledo mianowani są kawalerami orderu Ferdynanda i zasługi, a Ministrowie PP. Salmon i Calomarde kawalerami W. Krzyża tego ordera. — Stroj dla przyszłéj Królowéj przeznaczony jest potrojny: jeden w brylantach, jeden w perłach, a jeden wszmaragdach. Dyjadem waży trzy funty. Wartość tych klejnotów szacują na 40 mil. realów (10 mil. fr.) Dyjamenty są nadzwyczajnie piękne i wielkie. — Jenerał Arredondo przeznaczony jest od rządu na dowódzcę drugiéj wyprawy przeciwko Mexyku. Był ón już wprzódy na najważniejszym urzędzie Jeneralnego Kommendanta środkowych prowincyj Mexyku i okazuje się gorliwym stronnikiem rządu Hiszpańskiego. Zmuszony przez Iturbida kraj opuścić, schronił się do Hawanny.«

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Król Jmć używa teraz często przejazdczki w parku Windsorskim. Przed kilką dniami przybył do pałacu i oglądał pokoje od frontu wschodniego. Potém udał się do ogrodu dla przypatrzenia się kruszcowym posągom i wazom tamże ustawionym, z tamtąd poszedł do oranżeryi, powrócił przez mały park i w końcu odwiedził Xiężnę Augustę w Frogmore.

Dziennik *Morning Chronicle* umieścił pocieszającą wiadomość od świadomych rzeczy podróżnych, że stan Irlandyi, chociaż zapoznawać nie można, iż w stronnictwach naprzeciwko siebie stojących wielkie panuje rozjątrzenie, wszelako tego jest rodzaju, iż spokojność w kraju przywróconą zostanie. Wprawdzie jest tam jak wszędzie wielka nędza w kraju, jednakowoż w przecięciu są ludzie dość w dobrym stanie, co się po części okazuje z dochodów kraju, które się acz powoli, lecz ciągle powiększają.

Tak zwane »Towarzystwo Londyńskie radykalnéj reformy« pod sterem PP. Hunta i Cobbet, wydało odezwę do mieszkańców Królestw połączonych, wzywając ich do utworzenia miejscowych towarzystw, aby tym sposobem wspierały zamiary głównego towarzystwa, t. j. wybór ludu, głosowanie przez gałki, i roczne Parlamenta.

Kuryjer z d. 17. z. m. zawiera niektóre uwagi względem skutków, jakie pokój na Wschodzie może mieć na handel angielski, i uważa za rzecz pewną, że wywóz złota z Anglii ustanie, szczególniéj dla tego, że zapas zboża, w który kraj jest zaopatrzony, wystarczy na jego potrzeby; srebro, dodaje, będzie jedynym drogim kruszcem, który ponieważ nam w znacznéj ilości z Ameryki południowéj bywa dostawiany, i nadal będzie mógł być wywożonym.

Podług ostatnich wiadomości z Irlandyi P. O'Connell przyszedł zupełnie do zdrowia w dobrach swoich Derrinane Abbej.

Francyja.

Król powrócił w d. 24. z. m. znowu z Fontainebleau do Paryża.

W d. 25. Paźdz. przede mszą nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister Zjednoczonych Stanów Ameryki północnéj na Dworze Francuzkim, P. Rives, miał zaszczyt złożyć Królowi swój list wierzytelny. — Późniéj dał Monarcha prywatne posłuchanie Xięciu Leopoldowi Sasko - Koburgskiemu.

Hr. Rayneval, mianowany Francuzkim Posłem na Dworze Austryjackim, przybył do Paryża ze Szwajcaryi, gdzie dotąd był Posłem; zjechał także Hr. la Ferronays, mianowany Posłem Francuskim przy Stolicy S.

Z Toulonu dnia 10. Października donoszą: Rząd zawiadomił ten port, iż postanowił ukończyć interes algierski; w Kwietniu będzie gotowa wyprawa. Tato jest przyczyna, dla czego czynią nowe doświadczenia w rzucaniu bomb i każą pilno robić race kongrewskie.

Xięstwo Parmy Piacenzy Gwastalli.

Królestwo Ichmość Obojéj Sycylii wraz z Xiężniczką Maryją Krystyną i Xięciem Trapani, zjechali w dniu 17. Października do Parmy. Xiążę Salerno, który przed Królestwem Ichmość stanął w Parmie, wyjechał na przeciwko wysokich Podróżnych do Reggio i odprowadził ich do stolicy. Dnia następującego oglądali dostojni Podróżni znaczniejsze zakłady i zbiory stolicy, potém resztę dnia spędzili w zamku xiążęcym Casino de Boschi pod Sala, a wieczorem powrócilj do Parmy. — W dniu 19. około 11téj godziny opuścili Królestwo Ichmość Parmę, w dalszą udając się podróż.

Królestwo Sardyńskie.

Królestwo Ichmość Sycylijscy przybyli d. 21 z. m. wraz ze swoją dostojną córką Xiężniczką Donną Maryją Krystyną i synem swoim Hr. Trapani do Turynu.

Kr. Hiszpański nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister przy W. Porcie, Hr. Villalba, powracając z Madrytu, dokąd był jeździł za urlopem, do Konstantynopola, zjechał do Turynu.

Prussy.

Gazeta Pruska Stanu donosi teraz z Adryjanopola z d. 28. Września o nadejściu ratyfikacyi W. Sułtana traktatu pokoju. Z resztą Gazeta Stanu jeszcze dotąd tego traktatu nie udzieliła, (zapewne dla tego, ponieważ w Petersburgu nie został jeszcze urzędownie ogłoszony.) Inne Gazety Berlińskie umieszczają go, odwołując się do Gazet Hamburskich, wszelako z tym dodatkiem: iż nie ręczą za jego wierzytelność.«

Rossyja.

Jéj Ces. Wy. W. Xiężna Helena Pawłowna, wraz z córką swoją W. Xiężniczką Maryją Michałowną przybyła w dniu 17. Października wieczorem w pożądaném zdrowiu do Petersburga.

Jenerał Lejtnant Turczaninow 1. w wojsku mianowany jest Komendatem twierdzy Abo.

Gazety petersburgskie umieściły na nowo szereg orderów, różnym wojskowym danych. Z rozdanych złotych pałaszów dostał się jeden Adjutantowi Hr. Diebitscha, Hr. Tołstoj.

Senator Xiążę Dołgoruki mianowany Członkiem Rady Państwa. Radcy Kollegii Vlassopolo Ruckmann, Assessorowie Wołkow i Guriew, i Radca tytularny Kirika, umieszczeni przy Ministerstwie spraw zewnętrznych, pierwsi dwaj otrzymali stopień Radców Stanu, trzeci i czwarty Radcy nadwornego, a ostatni Radcy Kollegii, a to za gorliwość w służbie, z jaką wypełniali zlecenia tajnego Radcy P. Ribeaupierre.

Szambelan Hr. Polier otrzymał order Stéj Anny 2 klassy.

Jenerał Feldmarszałek Hr. Ostensaken, przybył do Petersburga.

— *Z Odessy d.* 19. (31.) *Października.* —

Z liczby chorych przeniesionych do kwarantanny portu dnia 15. t. m., umarło 4, a z tych którzy zostali zamknięci, iż mieli z nimi związki, pięciu zachorowało. Z resztą zaraza ta okazała się na kobiécie zamkniętéj w dzielnicy miasta jakoteż na innéj znalezionéj z dziécięciem między miastem a przedmieściem Peresep. Żyd zostający w dzielnicy zamknięty, okazując na sobie znaki choroby podejrzane, został także oddany do kwarantanny.

Władze przedsięwziąwszy wszystkie potrzebne środki, aby zapewnić zaopatrzenie w żywność miasta, podczas trwania jeneralnéj kwarantanny, postanowiły, zawiadomione od Komissarzy, zamknąć od dnia wczorajszego wieczorem wszystkie domy, i nie dozwolić mieszkańcom, aby wychodzili, jak tylko za znakami z blachy białéj żelaznéj, które dawane będą przez Komissarzy osobom godnym zaufania. Komissyia żywności rozpoczęła swoje obowiązki. Zniesiono już żywność do domów; ubodzy pobierać ją będą kosztem rządu; kilku urzędników jest upoważnionych przysposobić zapasy opału: spodziewamy się, iż jakkolwiek niedogodną będzie pora roku, i jakiekolwiek zajdą trudności w dostawie zapasów, nie będzie nam brakowało żadnych przedmiotów do pierwszych potrzeb życia.

Wiadomości z Grecyi.

Oto jest treść protokółu podpisanego przez Pełnomocników trzech Mocarstw, względem wykonania traktatu z dnia 6. Lipca 1827, do któregoto protokołu W. Porta w artykule 10. traktatu pokoju Adryjanopolskiego przystąpiła:

P r o t o k ó ł

konferencyj odprawionych dnia 22. *Marca* 1829 *w wydziale spraw zagranicznych w Londynie, w obecności Pełnomocników Anglii, Francyi i Rossyi.*

Pełnomocnicy *aliansu* przeczytawszy dokumenta załączone pod litt. A, B, C i D, i wziąwszy pod rozwagę, postanowili, co następuje:

Posłowie Francyi i Anglii przy W. Porcie Ottomańskiéj zaraz po przybyciu swojém do Konstantynopola, otworzą z rządem tureckim, w imieniu trzech Dworów, które traktat z dnia 6. Lipca 1827. podpisały, układy, względem pacyfikacyi i przyszłéy organizacyi Grecyi, stosownie do poniżéy tu przyjętych zasad.

Wszelako rozumie się, że każdy z Dworów połączonych, zastrzega sobie prawo, rozpoznania ważność zarzutów, jakieby W. Porta, na mocy teraźniejszego protokółu uczynionych sobie przeprzełożeń zrobić mogła; i że w przypadku, gdyby takowe zarzuty miały być rozpoznane, będą mogły być umówione inne propozycyje, oparte na życzeniu, jakie ich zawsze ożywiać będzie, aby pytanie, którém się w téj chwili zajmują, szybko rozwiązane zostało.

Oznaczenie granic dla stałego lądu i wysp.

Przełożono będzie Porcie, że granica na stałym lądzie pocznie się od zatoki Volo, ztąd pójdzie do szczytu góry Othrix, a potém ciągnąć się będzie łańcuchem tych gór aż do szczytu góry w stronie wschodniéj od Agrapha położonéj, który tworzy łączący punkt owych gór z łańcuchem góry Pindus. Od tego szczytu pójdzie na południe od Leontitos, które Porcie pozostaje, w dolinę rzéki Aspropotamos, poczém pójdzie poprzek łańcucha gór Makrineros, w kraj Grecki, zamykając wąwozy tego imienia, wiodące z równin od Arty i ciągnie się ku mo-

rzu przez zatokę Ambrakia. Wszystkie prowincyje położone na południe od tej linii, powinny być w nowém państwie Greckim objęte.

Wyspy graniczące z Moreą, wyspa Eubea, czyli Negropont, i wyspy znane pod imieniem Cykladów, stanowić powinny część tego państwa.

Danina

W Ottomańskiej Porcie będzie imieniem trzech Dworów zaproponowano, że Grecy uiszczać będą roczną daninę, która wynosić powinna ogólną summę 1,500,000 tureckich piastrów.

Aby zapobiedz wszelkim sporom stosunek piastra tureckiego powinien być raz na zawsze za wspólnem porozumieniem się do ciężkiego hiszpańskiego piastra ustanowiony.

Z uwagi na stan narodu, w jakim Grecyja się znajduje; umówionem będzie, iż od chwili, w któr j wypłata daniny rozpocząć się powinna, Grecyja nie zapłaci W. Porcie za rok pierwszy tylko summę, która niebędzie wynosiła mniej nad część piątą i niewięcej nad trzecią całej daniny; aż summa ta co rok powiększać się powinna, i w przeciągu lat czterech dojdzie *maximum* 1,500,000 piastrów, które kraj bez dalszego zmniejszenia lub jakiego bądź dodatku płacić ciągle będzie obowiązany.

Wynagrodzenie.

W Ottomańskiej Porcie przełożono będzie, że wynagrodzenie namienione w artykule II. traktatu z dnia 6. Lipca 1827, powinno być w sposobie tu następującym uregulowane:

Przypuszczeni być powinni do popierania praw swoich:

1) Muzułmani prywatni, właściciele gruntów, leżących w kraju, który tworzyć będzie Grecyją. 2.) Muzułmanie prywatni, którzy mieli pożytki, lub byli dziedzicznymi zawiadowcami dochodów przy zakładach pobożnych (Wakafs-Ady) pochodzących z lenności do meczetów w tym samym obwodzie położonych, wszelako po odtrąceniu należytości, jakie te Wakufs obciążały.

Muzułmanom prywatnym tych obudwóch kategoryj, których prawa będą uznane, będzie wolno, własność swoję, po uprzedniem zaspokojeniu długów na tejże własności hipotekowanych, takowe w ciągu roku sprzedać. Gdyby w ciągu tego czasu sprzedaż nie nastąpiła, natenczas kommissarze nie sprzedane dobra oszacują, a gdy ilość summy przypadającym właścicielom, ich dzieciom lub spadkobiercom ustanowiona zostanie, wtedy rząd Grecki wyda uznanym wierzycielom rewersy skarbowe, które w oznaczonych epokach będą wypłacane.

Weryfikacyja pretensyj, jakoteż oszacowanie własności, poruczone być powinny kommissyi mieszanej, z greckich i muzułmańskich kommissarzy w równej liczbie z obojej strony złożonej, która upoważnioną będzie, jak w najkrótszym czasie wszystkie reklamacyje przyjąć, rozpoznać, i względem ważności dokumentów sobie przełożonych wydać wyrok. Ta kommissyja ustanowi dalej ogólne zasady, na przypadki, w których dokumenta reklamacyi, podczas rewolucyi zaginęły, i o tych zasadach strony interessowane zawiadomi.

Aby między greckiemi i ottomańskiemi kommissarzami usunąć trudność, do jakiejby ta operacyja mogła dać powód, a razem oznaczyć postępowanie, zdolne skrócić termin tej likwidacyi, i w każdym pojedyńczym przypadku do ostatecznego rozpoznania doprowadzić, utworzona być powinna kommissyja appellacyjna i polubowna, z kommissarzy trzech połączonych mocarstw, które w ostatniej instancyi rozstrzygać będą wszystkie reklamacyje, na któreby się kommissarze ottomańscy i kommissarze greccy niezgodzili.

Zwierzchnictwo.

Grecyja pod zwierzchnictwem Porty mieć będzie taką wewnętrzną administracyją, jaka byłaby zdolna zaręczyć temu krajowi swobody religijne i handlowe, jakateż pomyślność spokojność, które jej powinny być zabezpieczone.

W żadnym przypadku naczelnik ten nie będzie mógł być wybrany z rodziny Xiążąt, panujących w tych trzech Państwach, które traktat z dnia 6. Lipca 1827 podpisały i pierwszy wybór nastąpi za porozumieniem się tych trzech Dworów i porty Ottomańskiej.

Aby stosunki wazalstwa Grecyi ku państwu Ottomańskiemu oznaczyć, nastąpi ugoda, iż oprócz rocznej daniny, każdy naczelnik Grecyi, mający prawo przez spadek otrzymać Inwestyturę Porty, gdy przyjdzie do władzy, zapłaci dodatkowo daninę roczną.

Na przydadek wygaśnienia linii rządzącej, Porta będzie miała udział do wyboru nowego naczelnika, jak należała do wyboru pierwszego.

(*Dokończenie nastąpi.*)

S p r o s t o w a n i e:

W Nrze. przeszłym na strronnicy 1, w przedziałce 2, wierszu 42, miasto *zareczonych*, czytaj: zaręczonego; za str. 2, przed. 1, wier. 5, miasto *licząc*, czytaj: liczę; w prz. 2, wier. 5, miasto *Weteranii*, czytaj: Weterynaryi.

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; Drukiem: Piotra i Augusta Pillerów.